

Urolige tider krever en langsiktig næringspolitikk

Norsk industri står foran krevende tider. Mens norsk og europeisk industri rammes av høye energipriser og økende CO₂-pris, konkurrerer norsk og europeisk industri med land med subsidiert energi og svak klimapolitikk. Samtidig står Europa også overfor mer strukturelle utfordringer – fallende markedsandeler, industridød, outsourcing, en aldrende befolkning, lave fødselstall og energimangel. En alvorlig situasjon har blitt enda mer alvorlig med Russlands krig mot Ukraina og Kinas økende dominans. Det er særlig alvorlig for et lite land med en åpen økonomi, som Norge. Over 70 % av vår eksport går til EU-landene.

Kina har en dominerende stilling innenfor produksjon av ferdigvarer som batterier, solceller, vindturbiner, viktige metaller som aluminium og stål, samt kritisk viktige mineraler og komponenter. To år inn i Russlands angrepskrig mot Ukraina har Europa økt sin avhengighet av flere russiske varer, som kunstgjødsel og korn. Fortsatt står Russland for mesteparten av kjernebrensel som importeres til Europa, og fortsatt finner russisk olje og gass veien til det europeiske markedet. Denne markedsmakten bruker Russland og Kina til å få viljen sin, for eksempel når Kina stanser eksporten av grafitt for å ramme vestlig batteriproduksjon. Kina og Russlands markedsdominans er spesielt farlig for små land med en internasjonalt orientert økonomi, som Norge. Det er også viktig å ha et fokus på mulige handelslekkasjer som kan forekomme i forbindelse med aktuelle sanksjoner.

Derfor må Norge støtte opp om en politikk som styrker norsk, europeisk og transatlantisk konkurransekraft og forsyningssikkerhet. Nord-Amerika og Europa må i samarbeid gjenoppbygge industrielle verdikjeder, øke egen produksjon av metaller og utvikle vår egen bærekraftige mineralutvinning. Våre viktigste naboland ser til Norge. Norge har inngått viktige industrielle avtaler med Tyskland, Frankrike og USA, samt blitt med i EUs grønne allianse. Det byr på store muligheter for norsk prosessindustri, som kan ta viktige markedsandeler innenfor metaller, mineraler, kjemikalier og komponenter verden trenger mer av.

Vi står foran en stadig mer krevende klimapolitikk. Vi har tatt de letteste utslippskuttene, nå gjenstår de vanskelige kuttene som krever enorme investeringer og teknologi som foreløpig ikke finnes. Høy CO₂-avgift og kvotepriser er ikke nok til å utløse investeringene vi trenger. I en tidsavgrenset periode er det behov for økt risikoavlastning og støtte, slik at industrien får gjort den nødvendige omstillingen i rett tid. Hvis verdens reneste industri utkonkurreres av land med høye utslipp, har klimapolitikken spent bein på seg selv.

Regionkonferansen i Rogaland ber LO jobbe for at norsk industri får rammevilkår og risikoavlastningen som er nødvendig for å lykkes med omstillingen til lavutslippssamfunnet. Det må være sterke virkemidler mot karbonlekkasje til land med høye utslipp og dårlige arbeidsvilkår. Norge må aktivt bruke mulighetene når Nord-Amerika og Europa jobber for å gjenreise egne verdikjeder.